

LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMAS

1995 m. gruodžio 20 d. Nr. I-1143
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004 m. gegužės 1 d.:
Nr. [IX-1840](#), 2003-11-20, Žin., 2003, Nr. 117-5317 (2003-12-17)

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja su tabako auginimu, tabako gaminių gamybą, prekybą, laikymu, gabenimu, įvežimu, importu, reklama, vartojimu, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimu bei rėmimu susijusius santykius ir nustato valstybės tabako kontrolės pagrindus Lietuvos Respublikoje.
2. Atsižvelgiant į tai, kad žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių, šio Įstatymo nuostatomis siekiama mažinti Lietuvos Respublikoje tabako gaminių vartojimą, jų prieinamumą (ypač nepilnamečiams asmenims) ir dėl tabako gaminių vartojimo atsiradusius neigiamus padarinius gyventojų sveikatai ir ūkiui.
3. Tabako gaminiai yra priskiriami specialioms gaminiams, kurių gamybai, prekybai, įvežimui, importui, reklamai, kitoms su jais susijusioms veiklos rūšims ir vartojimui pagal šį ir kitus įstatymus bei teisės aktus taikomas ypatingas valstybinis teisinis reglamentavimas.
4. Įstatymo nuostatos suderintos su šio Įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Dervos** – grynas bevandenis nikotino neturintis dūmų kondensatas.
2. **Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvė** – Europos Sąjungos valstybė narė ar Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybė, išskyrus Šveicarijos Konfederaciją.
3. **Nikotinas** – alkaloidas, randamas tabake.
4. **Oraliniam vartojimui skirtas tabakas** – visi vartojimui per burną skirti tabako gaminiai, išskyrus rūkyti skirtus tabako gaminius, pagaminti tik iš tabako (tiek genetiškai modifikuoto, tiek nemodifikuoto) arba kuriuose yra tabako.
5. **Paslėpta tabako gaminių reklama** – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija apie tabako gaminius, tabako gaminių gamintojus, importuotojus ar pardavėjus, jų firmos vardą (pavadinimą), prekės ženklą ar veiklą tokia forma, kuri gali suklaidinti reklamos vartotojus dėl šios informacijos pateikimo tikrojo tikslo. Visais atvejais paslėpta reklama laikomas toks informacijos pateikimas, kai už jį apmokama ar kitaip atsilyginama.
6. **Paviljonas** – Nekilnojamojo turto registre neregistruojamas ir į žemę įleistų pamatų neturintis laikinas statinys, pagamintas gamykloje ar pastatytas iš surenkamų konstrukcijų ir turintis viduje įrengtą prekybos salę pirkėjams aptarnauti.
7. **Rėmimas** – finansinė ar bet kokios kitos formos parama renginiui, veiklai ar asmeniui, skatinanti įsigyti ir (ar) vartoti tabako gaminius.
8. **Socialinė reklama** – socialinės gerovės, t. y. sveikos gyvensenos, sveikatos stiprinimo, ligų ir žalingų sveikatai įpročių profilaktikos propagavimas bet kokiomis reklamos formomis ir priemonėmis.
9. **Sudedamoji dalis** – bet kokia medžiaga arba bet kokia kita sudedamoji dalis, išskyrus tabako lapus ir kitas natūralias ar neapdorotas tabako augalo dalis, naudojama tabako gaminiui gaminti ar ruošti ir išliekanti galutiniame gaminyje net ir pakitus formai, įskaitant popierių, filtrą, dažiklius ir rišiklius.

10. **Švietimo įstaigos** – ikimokyklinio ugdymo įstaigos, bendrojo ugdymo, aukštesniosios ir aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, vaikų papildomo ugdymo įstaigos: meno, sporto, kalbų, technikos, kitokio profilio mokyklos, taip pat vaikų vasaros stovyklos.

11. **Tabakas** – bulvinių šeimos tabako (*Nicotiana*) genties augalai (paprastasis tabakas (*Nicotiana tabacum*), kaimiškas tabakas (*Nicotiana rustica*) ir kiti), genetiškai modifikuoti ar nemodifikuoti, jų lapai ir kitos dalys.

12. **Tabako ir jo gaminių kontrolė** – šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyto tabako ir jo gaminių vartojimo, gamybos, įvežimo, importo, prekybos, reklamos, įsigijimo, įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo, rėmimo valstybinio reglamentavimo priemonių, skirtų tabako gaminių vartojimui, taip pat jų vartojimo neigiamiems padariniams sveikatai ir ūkiui mažinti, visuma.

13. **Tabako gaminiai** – rūkyti, uostyti, čiulpti ar kramtyti skirti gaminiai, pagaminti tik iš tabako (tiek genetiškai modifikuoto, tiek nemodifikuoto) arba kuriuose yra tabako.

14. **Tabako gaminių importas** – tabako gaminių įvežimas į Lietuvos Respubliką iš kitų valstybių, išskyrus Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyves ir Turkiją.

15. **Tabako gaminių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimas** – informavimo ir įtikinėjimo veiksmai, įskaitant specialius renginius, akcijas, nuolaidas, dovanas ir panašiai, skatinantys apsispręsti įsigyti ir (ar) vartoti tabako gaminius.

16. **Tabako gaminių įvežimas** – tabako gaminių įvežimas į Lietuvos Respubliką (išskyrus fizinį asmenų įvežamus) iš Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvių ir Turkijos.

17. **Tabako gaminių prekybos vieta** – parduotuvių, kioskų, paviljonų, restoranų, kavinių, barų, bufetų ar kitos patalpos ir automobiline parduotuvė, kuriose tabako gaminiai parduodami vartotojui (kai pirkėjai aptarnaujami lauko sąlygomis, tabako gaminių prekybos vieta laikoma kasos aparato įrengimo vieta), ir patalpos, kuriose vyksta tabako gaminių didmeninė prekyba.

18. **Tabako gaminių reklama** – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija apie tabako gaminius, tiesiogiai ar netiesiogiai skatinanti įsigyti ir (ar) vartoti tabako gaminius.

19. **Užsienio juridinis asmuo** – Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvėje, išskyrus Lietuvos Respubliką, ar kitoje užsienio valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [X-699](#), 2006-06-15, *Žin.*, 2006, Nr. 73-2765 (2006-06-30)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

3 straipsnis. Valstybės tabako kontrolės politikos principai

Valstybės tabako kontrolės politikos principai yra:

- 1) ginti žmogaus teises į aplinką be tabako dūmų;
- 2) mokesčiais ir kitomis valstybinio reglamentavimo priemonėmis mažinti tabako gaminių prieinamumą, ypač nepilnamečiams asmenims;
- 3) drausti naudoti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas tabako auginimui, jo gaminių gamybai, prekybai, importui ir įvežimui plėtoti;
- 4) valstybinio teisinio reglamentavimo priemonėmis užtikrinti, kad dalis valstybės biudžeto lėšų, gautų iš tabako gaminių gamybos, importo ir prekybos, būtų skiriama sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo programoms rengti ir įgyvendinti;
- 5) drausti tabako gaminių reklamą;
- 6) drausti tabako gaminių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimą ir riboti rėmimą;
- 7) didinti visuomenės informuotumą apie tabako gaminių vartojimo daromą žalą žmonių sveikatai, taip pat socialinę ir ekonominę žalą valstybei;
- 8) skatinti rūkančius asmenis mesti rūkyti ir teikti jiems pagalbą;
- 9) vykdyti tabako gaminių kontrolę ir stebėseną (monitoringą);
- 10) remti socialinę reklamą, nerūkymo propagavimą per visuomenės informavimo priemones;
- 11) siekti sukurti darbo, poilsio ir gyvenamąją aplinką be tabako dūmų.

II SKYRIUS

TABAKO GAMINIŲ SUDĖTIES, KOKYBĖS IR ŽENKLINIMO REIKALAVIMAI

4 straipsnis. Tabako gaminių sudėties ir kokybės bendrieji reikalavimai

1. Lietuvos Respublikoje gaminamų ir (ar) parduodamų tabako gaminių sudėties ir kokybės rodikliai turi atitikti šiame Įstatyme bei kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

2. Nuo 2004 m. gegužės 1 d. Lietuvos Respublikoje parduodamose, gaminamose ar į ją importuojamose, o nuo 2007 m. sausio 1 d. ir eksportuojamose cigaretėse dervų kiekis neturi viršyti 10 miligramų, nikotinas – 1 miligramo, anglies monoksidas – 10 miligramų vienoje cigaretėje.

3. Sveikatos apsaugos ministerija, taip pat institucija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota prižiūrėti, kaip laikomasi tabako gaminių sudėties ir kokybės reikalavimų, turi teisę iš tabako gaminių gamintojų ar importuotojų reikalauti atlikti papildomus bandymus tam, kad būtų nustatyti šio straipsnio 2 dalyje nenurodytų tabako gaminiuose esančių ar iš jų išsiskiriančių medžiagų kiekis ir įvertintas jų poveikis sveikatai, ypač jei šios medžiagos pasižymi priklausomybę lemiančiu poveikiu. Papildomai bandomi kiekvieno pavadinimo, prekės ženklo, rūšies tabako gaminiai. Šie bandymai turi būti atlikti Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvių ar Turkijos kompetentingų institucijų patvirtintose (akredituotose) laboratorijose. Šioje dalyje nurodytų bandymų rezultatai kasmet pateikiami Sveikatos apsaugos ministerijai šios nustatyta tvarka. Sveikatos apsaugos ministerija gali nustatyti kitokių bandymų rezultatų pateikimo dažnumą, jei tabako gaminių sudėtis nesikeičia per šios ministerijos nustatytą laikotarpį. Tačiau jei tabako gaminių sudėtis pasikeičia, tabako gaminių gamintojai ar importuotojai privalo pranešti apie tai Sveikatos apsaugos ministerijai.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi moksliniais tyrimais pagrįstais įrodymais, turi teisę uždrausti naudoti sudedamąsias dalis, pasižyminčias įprantamąsias tabako gaminių savybes didinančiu poveikiu.

5. Sveikatos apsaugos ministerija šio straipsnio 3 dalyje nurodytų bandymų rezultatus kasmet praneša Europos Bendrijų Komisijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

5 straipsnis. Tabako gaminių atitikties patvirtinimo dokumentai

1. Kad tabako gaminiai atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus, įskaitant reikalavimus dėl dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekio cigaretėse, turi būti patvirtinta Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvių ar Turkijos kompetentingų institucijų patvirtintose (akredituotose) bandymų laboratorijose atliktų bandymų pagrindu tabako gaminių gamintojo išduotais tabako gaminių atitiktį patvirtinančiais dokumentais.

2. Tabako gaminių atitiktį patvirtinančių dokumentų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, pateikimo tvarką ir reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

6 straipsnis. Bandymų laboratorijos ir metodai

1. Dervų, nikotino, anglies monoksido kiekio cigaretėse bandymai atliekami Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvių ar Turkijos kompetentingų institucijų patvirtintose (akredituotose) laboratorijose.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos laboratorijos, nustatydamos dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekį cigaretėse, privalo taikyti Lietuvos standartuose, perimančiuose ISO standartus (dėl dervų kiekio – ISO 4387, dėl nikotino kiekio – ISO 10315, dėl anglies monoksido kiekio – ISO 8454, o tikrinamos ant tabako gaminių pakuočių nurodytų dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekių tikslumą – ISO 8243), nustatytus metodus.

3. Sveikatos apsaugos ministerija praneša Europos Bendrijų Komisijai šio straipsnio 1 dalyje nurodytų laboratorijų Lietuvos Respublikoje sąrašą, kriterijus ir taikytus stebėsenos (monitoringo) metodus, kuriais vadovaujantis laboratorijos buvo patvirtintos (akredituotos) bandymams atlikti, taip pat su tuo susijusius pasikeitimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

7 straipsnis. Tabako gaminių pripažinimas neatitinkančiais teisės aktuose nustatytų ženklavimo, sudėties ir kokybės reikalavimų

1. Ar tabako gaminių ženklavimas, sudėties ir kokybės rodikliai atitinka teisės aktų reikalavimus, prižiūri Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

2. Jeigu laboratorijos, tirdamos šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotų valstybės institucijų užsakymu paimtus tabako gaminių pavyzdžius, nustato, kad šie pavyzdžiai neatitinka teisės aktų reikalavimų, laikoma, kad šių reikalavimų neatitinka visa tabako gaminių partija, iš kurios tie pavyzdžiai buvo paimti.

8 straipsnis. Lietuvos Respublikoje parduoti skirtų tabako gaminių ženklavimo reikalavimai

1. Lietuvos Respublikoje parduodami tabako gaminiai turi būti paženklinėti teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Ant tabako gaminių pakuočių pateikiama informacija neturi klaidinti vartotojo.

3. Užrašai „mažai dervų“, „lengvos“, „ypač lengvos“, „švelnios“, bet kokie kiti užrašai, prekių ženklai, piešiniai, vaizdai ar kiti ženklai, pavadinimai, teigiantys arba darantys įspūdį, kad konkretus tabako gaminy yra mažiau kenksmingas už kitus, ant tabako gaminių pakuočių draudžiami. Tokią informaciją taip pat draudžiama pateikti tabako gaminių prekybos vietose, įskaitant įrangą, skirtą tabako gaminiams išdėstyti, taip pat kartu su tabako gaminiais ar jų pakuotėmis pateikiamuose informaciniuose lapeliuose, lankstinukuose, skrajutėse ar bet kokiomis kitomis informacijos pateikimo priemonėmis.

4. Ant kiekvieno tabako gaminių pakelio (pakuotės) turi būti nurodytas partijos, kuriai priklauso tabako gaminy, numeris ar jo atitikmuo, pagal kurį būtų galima nustatyti (identifikuoti) tabako gaminį ir jo pagaminimo vietą ir laiką. Jeigu partijos numeris ar jo atitikmuo yra užkoduoti ir neįmanoma nustatyti tabako gaminių pagaminimo vietos ir (ar) laiko, tabako gaminių gamintojai, importuotojai ir įvežėjai privalo kontroliuojančioms institucijoms pateikti šių kodų iššifravimą.

5. Tabako gaminių gamintojai, ženklindami tabako gaminius, be kitos teisės aktuose nustatytos informacijos, ant kiekvieno vartotojui parduoti skirto tabako gaminių pakelio (pakuotės), taip pat bet kokios išorinės tabako gaminių pakuotės, kurioje supakuoti tabako gaminiai gali būti parduodami vartotojui mažmeninės prekybos vietose, Lietuvos Respublikos valstybine kalba privalo pateikti įspėjamuosius užrašus apie tabako gaminių kenksmingą poveikį sveikatai, o ženklindami cigaretes – nurodyti ir dervų, nikotino bei anglies monoksido kiekius cigaretėse.

6. Įspėjamųjų užrašų apie tabako gaminių kenksmingą poveikį sveikatai turinį, šiems užrašams, taip pat dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekio nuorodoms ant tabako gaminių pakuočių privalomą skirti plotą, vietą, kitus šių užrašų bei nuorodų ir kitų rekvizitų pateikimo ženklinant Lietuvos Respublikoje parduodamus tabako gaminius taisyklės tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

9 straipsnis. Tabako gaminių gamintojų ir (ar) importuotojų ataskaitos, iš kokių sudedamųjų dalių pagaminti parduoti Lietuvos Respublikoje skirti tabako gaminiai

1. Tabako gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai kiekvienais metais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai rašytinę ataskaitą, iš kokių sudedamųjų dalių pagaminti parduoti Lietuvos Respublikoje skirti tabako gaminiai.

2. Šioje ataskaitoje turi būti informacija apie visas kiekvieno tabako gaminių pavadinimo, prekės ženklo, rūšies tabako gaminių sudedamąsias dalis, sudedamųjų dalių kiekį, kategorijas, funkcijas, priežastis, dėl kurių šios sudedamosios dalys įdėtos į tabako gaminius, turimus toksikologinius duomenis bei sudedamųjų dalių tyrimo metodus, naudotus šiems duomenims nustatyti, sudedamųjų dalių poveikį žmonių sveikatai, įskaitant priklausomybę lemiantį poveikį.

3. Informacija, gauta vykdant šio straipsnio reikalavimus, pateikiama Europos Bendrijų Komisijai.

9¹ straipsnis. Tabako gaminių gamybos ir realizavimo ataskaitos

1. Tabako gaminių gamintojai kas ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka privalo pateikti Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui tabako gaminių gamybos ir realizavimo per ketvirtį ataskaitą.

2. Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai, turintys licenciją verstis didmenine prekyba tabako gaminiais, kas ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka privalo pateikti Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui tabako gaminių realizavimo per ketvirtį ataskaitą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1566](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 86-4178 (2011-07-13)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

III SKYRIUS

VEIKLOS RŪŠIŲ, SUSIJUSIŲ SU TABAKU IR TABAKO GAMINIAIS, VALSTYBINIS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

VEIKLOS RŪŠIŲ LICENCIJAVIMAS

10 straipsnis. Veiklos rūšių licencijavimas ir licencijų rūšys

1. Lietuvos Respublikoje verstis tabako auginimu, tabako gaminių gamyba, didmenine ir mažmenine prekyba leidžiama tik turint nustatyta tvarka išduotas licencijas.

2. Licencijos verstis tabako auginimu nereikia, kai tabaką asmeniniam naudojimui augina fizinis asmuo iki 100 kvadratinų metrų žemės plote.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių veiklos licencijavimo taisyklės, vadovaudamasi šiuo Įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu ir kitais teisės aktais, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1637](#), 2008-06-26, Žin., 2008, Nr. 76-3006 (2008-07-05)

11 straipsnis. Licencijų išdavimas, atsisakymas išduoti licenciją, licencijos galiojimo sustabdymas, licencijos galiojimo panaikinimas

1. Licencijos verstis šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių veikla gali būti išduodamos Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims ir užsienio juridinių asmenų filialams, o licencija verstis tabako auginimu – ir Lietuvos Respublikoje ūkininko ūkius įregistravusiems ūkininkams (toliau – ūkininkas).

2. Licencijas verstis tabako auginimu, tabako gaminių gamyba ir didmenine prekyba tabako gaminiais, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis licencijavimo taisyklėmis, išduoda, apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą įspėja, licencijos galiojimą sustabdo, licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimą panaikina Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

3. Licencijas verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais (įskaitant mažmeninę prekybą tabako gaminiais iš automobilių parduotuvių, iš kurių aptarnaujami kaimų ir miestelių gyventojai savivaldybės tarybos nustatyta tvarka), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis licencijavimo taisyklėmis, išduoda, apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą įspėja, licencijos galiojimą sustabdo, licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimą panaikina, savivaldybės, kurios teritorijoje juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas versis mažmenine prekyba tabako gaminiais, vykdomoji institucija, o verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais keleiviams vežti skirtose transporto priemonėse – savivaldybės, kurios teritorijoje yra Lietuvos Respublikoje įsteigto juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo, pageidaujančio verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais keleiviams vežti skirtose transporto priemonėse, buveinė, vykdomoji institucija.

4. Išduodamos licencijos yra neterminuotos. Licencijos verstis sezonine mažmenine prekyba tabako gaminiais kurortuose ir kitose savivaldybės tarybos nustatytoje poilsio ir turizmo teritorijose išduodamos savivaldybės tarybos nustatytam kurortiniam, poilsio ir turizmo sezonui.

5. Licencijų išdavimo savivaldybėse veiksmus koordinuoja ir stebėseną atlieka Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

6. Juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui, pageidaujančiam gauti licenciją, licencija turi būti išduota arba rašytinis motyvuotas atsisakymas ją išduoti turi būti pateiktas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo paraiškos ir tinkamai įformintų dokumentų, kurių reikia licencijai išduoti,

gavimo licencijas išduodančioje institucijoje dienos. Jeigu per šį terminą licencijas išduodanti institucija juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui licencijos neišduoda ir nepateikia jam motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti licenciją, laikoma, kad licencija yra išduota.

7. Licencijos verstis šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių veikla neišduodamos, jeigu:

1) pateikiami ne visi reikiami dokumentai ir juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas neįvykdo licencijas išduodančios institucijos reikalavimo pateikti trūkšamus dokumentus;

2) pateikiami nevisiškai arba netaisyklingai užpildyti dokumentai ir juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas neįvykdo licencijas išduodančios institucijos reikalavimo ištaisyti šiuos trūkumus;

3) pateikti dokumentai neatitinka jiems keliamų reikalavimų arba pateikti neteisingi duomenys ir juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas neįvykdo licencijas išduodančios institucijos reikalavimo ištaisyti šiuos trūkumus;

4) juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas turi mokestinę nepriemoką Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybės biudžetui ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), ir juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas yra skolingas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

5) juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui, ar jų vadovams yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl baudmės skyrimo, įsiteisėjęs teismo nutarimas, nutartis, įsiteisėjęs atitinkamas muitinės, Valstybinės mokesčių inspekcijos, policijos, Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė ne maisto produktų inspekcija) ar Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nutarimas dėl nuobaudos skyrimo už tabako gaminių kontrabandą, falsifikuotų tabako gaminių pardavimą, laikymą ar gabenimą, tabako gaminių pardavimą, laikymą ar gabenimą be tabako gaminių įsigijimą patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų, taip pat už tabako gaminių be specialių ženklų – banderolių neteisėtą laikymą, gabenimą ar pardavimą (licencijos visai neišduodamos);

6) juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo vadovai yra (buvo) juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo, kuriam buvo panaikintas licencijos galiojimas šio straipsnio 13 dalies 3 punkte ar šio Įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje nustatytais pagrindais, vadovai ar kiti darbuotojai, jeigu jie veikė juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo vardu ar dėl jo interesų (licencijos visai neišduodamos);

7) juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui buvo panaikintas licencijos galiojimas šio straipsnio 13 dalies 5 punkte nustatytais pagrindais. Licencija neišduodama vienerius metus nuo turėtos licencijos galiojimo panaikinimo dienos;

8) juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui buvo panaikintas licencijos galiojimas šio Įstatymo 26 straipsnio 7 dalyje nustatytais pagrindais. Licencija verstis tabako gaminių mažmenine prekyba toje prekybos vietoje, kurioje padarytas pažeidimas, neišduodama trejus metus nuo turėtos licencijos galiojimo panaikinimo dienos;

9) sandėlis, iš kurio bus vykdoma didmeninė prekyba tabako gaminiais ir (ar) kuriame šie gaminiai bus laikomi, neatitinka teisės aktuose jam keliamų reikalavimų (taikoma tais atvejais, kai numatoma verstis didmenine prekyba tabako gaminiais).

8. Juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu:

1) paaiškėja, kad licencijai gauti pateikti neteisingi duomenys;

2) jis pažeidžia šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 5, 6 arba 7 punkto reikalavimus.

9. Juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo panaikinimą, jeigu, pasikeitus juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo vadovui, paaiškėja, kad juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo vadovas atitinka šio straipsnio 13 dalies 3 punkte nurodytas sąlygas.

10. Jeigu juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas, kuris pagal šio straipsnio 8 dalį buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, per licenciją išdavusios institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis negu 30 dienų, nepašalino nurodytų pažeidimų ir nepranešė apie jų pašalinimą licenciją išdavusiai institucijai, jo turimos licencijos galiojimas sustabdomas.

11. Jeigu juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas, kuriam buvo sustabdytas licencijos galiojimas, per licenciją išdavusios institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis negu 30 dienų, pašalino nurodytus pažeidimus ir pranešė apie jų pašalinimą licenciją išdavusiai institucijai, jo turimos licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas.

12. Juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimo panaikinimą įspėjami, licencijos galiojimas sustabdomas, licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

13. Licencijos galiojimas panaikinamas:

1) jeigu juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas pateikia paraišką panaikinti licencijos galiojimą;

2) jeigu juridinis asmuo yra likviduojamas ar užsienio juridinio asmens filialas baigia veiklą Lietuvos Respublikoje;

3) jeigu juridiniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens filialui, jų vadovams ar kitiems darbuotojams (veikusiems juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo vardu ar dėl jų interesų) yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl baudmės skyrimo, įsiteisėjęs teismo nutarimas, nutartis, įsiteisėjęs atitinkamas muitinės, Valstybinės mokesčių inspekcijos, policijos, Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos ar Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nutarimas dėl nuobaudos skyrimo už tabako gaminių kontrabandą, falsifikuotų tabako gaminių pardavimą, laikymą ar gabenimą, tabako gaminių pardavimą, laikymą ar gabenimą be tabako gaminių įsigijimą patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų, taip pat už tabako gaminių be specialių ženklų – banderolių neteisėtą laikymą, gabenimą ar pardavimą;

4) šio Įstatymo 26 straipsnio 5 ir 7 dalyse nustatytais pagrindais;

5) jeigu juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas, kuris buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo panaikinimą ar kuriam buvo sustabdytas licencijos galiojimas per licenciją išdavusios institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis negu 30 dienų, nepašalino nurodytų pažeidimų ir apie jų pašalinimą nepranešė licenciją išdavusiai institucijai.

14. Licencijos patikslinamos ir jų dublikatai išduodami Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose licencijavimo taisyklėse nustatytais atvejais ir tvarka. Licencijas patikslina ir jų dublikatus išduoda licenciją išdavusi institucija.

15. Už licencijų verstis šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių veikla išdavimą, patikslinimą ir dublikato išdavimą imama valstybės rinkliava Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

16. Šio straipsnio 6, 7, 8, 10, 11, 12 ir 13 dalyse nustatyti licencijų išdavimo, sustabdymo, panaikinimo, įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą atvejai ir tvarka taikomi ir ūkininkams, norintiems gauti ar turintiems licencijas verstis tabako auginimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-699](#), 2006-06-15, *Žin.*, 2006, Nr. 73-2765 (2006-06-30)

Nr. [X-1637](#), 2008-06-26, *Žin.*, 2008, Nr. 76-3006 (2008-07-05)

Nr. [XI-1180](#), 2010-11-30, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7433 (2010-12-11)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

12 straipsnis. Licencijų turėtojų teisės verstis licencijuojama veikla ypatumai

1. Licencijų verstis tabako auginimu, tabako gaminių gamyba, didmenine ar mažmenine prekyba jais turėtojams draudžiama įgalioti ar pagal sutartį perduoti kitiems asmenims teisę verstis jų turimose licencijose nurodyta veikla.

2. Licencija verstis tabako gaminių gamyba jos turėtojams taip pat suteikia teisę verstis jų pagamintų tabako gaminių didmenine prekyba.

3. Licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams įsigyti tabako gaminius Lietuvos Respublikoje leidžiama tik iš licencijų verstis tabako gaminių gamyba ar didmenine prekyba tabako gaminiais turėtojų, ir ši nuostata nedraudžia licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams licencijoje nurodytai veiklai patiems importuoti ar įsivežti tabako gaminius iš kitų valstybių.

4. Licencijos verstis didmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams įsigyti tabako gaminius Lietuvos Respublikoje leidžiama tik iš licencijų verstis tabako gaminių gamyba ar didmenine prekyba tabako gaminiais turėtojų, ir ši nuostata nedraudžia licencijos verstis didmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams licencijoje nurodytai veiklai patiems importuoti ar įsivežti tabako gaminius iš kitų valstybių.

5. Licencijų verstis tabako gaminių gamyba ar didmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams Lietuvos Respublikoje leidžiama parduoti tabako gaminius tik licencijų verstis didmenine ar mažmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams, užsienio juridiniams asmenims ir jų filialams, perkantiems ir išvežantiems tabako gaminius iš Lietuvos Respublikos, taip pat užsienio valstybių diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms bei tarptautinių organizacijų atstovybėms, akredituotoms Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje.

6. Licencijos verstis tabako auginimu turėtojams taip pat suteikiama teisė verstis jų užauginto tabako didmenine prekyba.

7. Licencijos verstis tabako auginimu turėtojams parduoti tabaką Lietuvos Respublikoje leidžiama tik licencijų verstis tabako gaminių gamyba turėtojams ir užsienio juridiniams asmenims.

8. Licencijos verstis tabako auginimu, tabako gaminių gamyba, didmenine ar mažmenine prekyba tabako gaminiais turėtojams leidžiama auginti tabaką, gaminti, parduoti ir (ar) laikyti tabako gaminius tik tose vietose, kurios įrašytos į licenciją. Tabako auginimo, tabako gaminių gamybos, pardavimo ir (ar) laikymo vietą nustatančius duomenis, kurie turi būti įrašyti į licenciją, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė atitinkamos veiklos rūšies licencijavimo taisyklėse.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1637](#), 2008-06-26, *Žin.*, 2008, Nr. 76-3006 (2008-07-05)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

ANTRASIS SKIRSNIS

KITI REGLAMENTAVIMO YPATUMAI

13 straipsnis. Tabako gaminių asortimento ribojimas

Lietuvos Respublikoje parduoti oraliniam vartojimui skirtą, taip pat uostomąjį tabaką draudžiama.

14 straipsnis. Tabako gaminių pardavimo, laikymo ir gabenimo reikalavimai

1. Lietuvos Respublikoje draudžiama parduoti, laikyti tabako gaminius neturint licencijos verstis tabako gaminių gamyba, didmenine ar mažmenine prekyba tabako gaminiais, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus. Atitinkamos licencijos kopija turi būti visose tabako gaminių pardavimo ir (ar) laikymo vietose.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas turėti licenciją arba licencijos verstis tabako gaminių gamyba, didmenine ar mažmenine prekyba kopiją netaikomas, kai tabako gaminius, turėdami privalomus juridinę galią turinčius tabako gaminių įsigijimą patvirtinančius dokumentus arba gabenimo dokumentus, laiko ir gabena transportavimo paslaugas teikiantys asmenys, užsienio juridiniai asmenys ar jų filialai, gabenantys tabako gaminius tranzitu arba pristatantys juos savo filialams ir atstovybėms Lietuvos Respublikoje, arba išvežantys juos iš Lietuvos Respublikos, taip pat užsienio valstybių diplomatinės atstovybės, konsulinės įstaigos bei tarptautinių organizacijų atstovybės, akredituotos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje.

3. Lietuvos Respublikoje draudžiama juridiniams asmenims ir užsienio juridinių asmenų filialams parduoti, laikyti, gabenti tabako gaminius, taip pat importuoti į Lietuvą tabako gaminius:

1) be tabako gaminių įsigijimą arba gabenimą patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų;

2) jeigu tie gaminiai yra falsifikuoti;

3) jeigu tie gaminiai yra kontrabandiniai;

4) be Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyto pavyzdžio specialių ženklų – banderolių, išskyrus atvejus, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymu ir kitais teisės aktais tabako gaminių specialūs ženklai – banderolės nėra privalomos;

5) jeigu dervų, nikotino ar anglies monoksido kiekis cigaretėse viršija šio Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatytus kiekius;

6) jeigu tabako gaminių ženklavimas neatitinka šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų tabako gaminių ženklavimo reikalavimų;

7) jeigu tabako gaminių atitiktis teisės aktuose nustatytiems reikalavimams nepatvirtinta šio įstatymo 5 straipsnyje nurodytais dokumentais ir tvarka;

8) neturint tabako gaminių pardavimo ir (ar) laikymo vietoje arba jų gabenimo metu juridinę galią turinčių privalomų tų gaminių išsigijimą arba gabenimą patvirtinančių dokumentų egzemplioriaus.

4. Tabako gaminių laikymo ir gabenimo tvarką, taikomą fiziniams asmenims, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

5. Be to, Lietuvos Respublikoje draudžiama parduoti:

- 1) cigaretės, cigarilės, papirosus vienetais;
- 2) cigaretės, jeigu jų yra mažiau negu 20 vienetų viename pakelyje;
- 3) tabako gaminius asmenims iki 18 metų. Kai kyla abejonių, kad asmuo yra jaunesnis negu 18 metų, tabako gaminių pardavėjai privalo iš perkančio tabako gaminius asmens reikalauti pateikti asmens amžių liudijantį dokumentą. Jeigu toks asmuo nepateikia amžių liudijančio dokumento, tabako gaminių pardavėjai privalo atsisakyti parduoti jam tabako gaminius.

6. Draudžiama nupirkti ar kitaip perduoti tabako gaminius asmenims iki 18 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [X-699](#), 2006-06-15, *Žin.*, 2006, Nr. 73-2765 (2006-06-30)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

15 straipsnis. Tabako gaminių prekybos vietų ir būdų ribojimas

Lietuvos Respublikoje draudžiama prekiauti tabako gaminiais:

- 1) naudojant prekybos automatus;
- 2) naudojant ryšio priemones;
- 3) parduotuvėse, kioskuose ir kitose mažmeninės prekybos vietose, kuriose vaikams skirtų prekių dalis sudaro 50 ir daugiau procentų mažmeninės prekių apyvartos;
- 4) farmacijos įmonėse, sveikatos priežiūros, švietimo, kultūros įstaigose, interneto kavinėse (internetu klubuose ir pan.);
- 5) asmenims iki 18 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

16 straipsnis. Prekių, skirtų tabako gaminiams rūkyti ar pasiruošti rūkyti, pardavimo ribojimas

Lietuvos Respublikoje parduoti prekes, skirtas tabako gaminiams rūkyti (ar pasiruošti rūkyti), t.y. pypkes, kandiklius, pypkių ir kandiklių valiklius (grandiklius), buitines cigarečių sukimo mašinas, bet kokį rūkomąjį (cigarečių) popierių (supjaustytą ar nepjaustytą, suklijuotą į tuteles, su pritvirtintais filtrais ar be jų), asmenims iki 18 metų draudžiama.

TREČIASIS SKIRSNIS

TABAKO GAMINIŲ REKLAMA, IŠSIGIJIMO IR (AR) VARTOJIMO SKATINIMAS, RĖMIMAS IR VARTOJIMO MAŽINIMO PRIEMONĖS

17 straipsnis. Reklamos draudimas

1. Lietuvos Respublikoje tabako gaminių reklama, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus, taip pat paslėpta tabako gaminių reklama draudžiama.

2. Reklamos draudimas netaikomas:

1) šio straipsnio 3 dalyje nurodytai informacijai, pateikiamai tabako gaminių prekybos vietose, kuriose tabako gaminiai parduodami vartotojui;

2) leidiniams, kurie skirti tik tabako verslo specialistams (profesionalams), taip pat leidiniams, išspausdinamiems ir skelbiamiems valstybėse, kurios nėra Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvės, kai šie leidiniai yra skirti ne Europos Bendrijos rinkai;

3) tabako gaminius gaminančių arba jais prekiaujančių juridinių asmenų ar užsienio juridinių asmenų filialų registruotiems pavadinimams ir prekių ženklams (jeigu tabako gaminio, tabako gaminių gamintojo pavadinimas ar prekių ženklas yra sudedamoji šių juridinių asmenų ar užsienio juridinių asmenų filialų registruoto pavadinimo dalis), kai šie pavadinimai ir prekių ženklai pateikiami iškabose ant šių juridinių asmenų ar užsienio juridinių asmenų filialų buveinės ar padalinio pastato. Ant juridinių asmenų ar užsienio juridinių asmenų filialų valdomo transporto gali būti pateikiami tik tabako gaminius gaminančių arba jais prekiaujančių juridinių asmenų ar užsienio juridinių asmenų filialų registruoti pavadinimai;

4) juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo, gaminančio tabako gaminius arba kurio pagrindinė veikla yra prekyba tabako gaminiais, pavadinimo (firmos vardo) pateikimui šių juridinių asmenų ar užsienio juridinių asmenų filialų remiamų renginių metu ir šių renginių rėmėjų sąrašuose, išskyrus tokį pateikimą televizijos ir radijo programose.

3. Tabako gaminių prekybos vietose ant įrangos, skirtos tabako gaminiams išdėstyti, leidžiama pateikti tik šią informaciją:

- 1) gamintojo, pardavėjo pavadinimą ir buveinės adresą;
- 2) parduodamų tabako gaminių pavadinimus;
- 3) žodžius „Prekiaujame“ arba „Parduodame“;
- 4) dervų, nikotino, anglies monoksido kiekį cigaretėse;
- 5) tabako gaminių kainas.

4. Tabako gaminių prekybos vietose, išskyrus patalpas, kuriose vyksta didmeninė prekyba tabako gaminiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka taip pat privalo būti pateikta informacija (įspėjimai) apie kenksmingą tabako gaminių vartojimo poveikį sveikatai ir apie draudimą parduoti tabako gaminius asmenims iki 18 metų.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją leidžiama pateikti tik kartu su išdėstytais tabako gaminiais. Ji negali būti pateikiama lankstinukuose, skrajutėse ir kitokiomis reklamos priemonėmis, skirtomis vartotojams išsinešti; be to, tabako gaminių prekybos vietose draudžiama pateikti tabako gaminių ar jų pakuočių imitacijas ir atvaizdus. Tabako gaminių prekybos vietose apie tabako gaminius negali būti pateikiama jokia kita šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nenustatyta vaizdinė ar grafinė informacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

18 straipsnis. Kiti su tabako gaminiais susiję draudimai

1. Lietuvos Respublikoje draudžiama:

1) visuomenės informavimo priemonėse išspausdintų ar kitokiais būdais išplatintų kuponų savininkams taikyti fiksuotas nuolaidas tabako gaminiams arba laikyti šiuos kuponus kitokiomis dalinio mokėjimo priemonėmis;

2) nemokamai teikti (platinti) tabako gaminius ir (ar) jų naujus pavyzdžius;

3) suteikti teisę pirkėjui iš karto ar per tam tikrą terminą po vartojimo pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo gauti dovanų ar priedą prie tabako gaminių;

4) veikti pirkėjus įkyriai siūlant tabako gaminius, nurodant kainoraščiuose, kainų etiketėse, parduotuvių vidaus vitrinose tariamą kainų sumažinimą bei kitais gerai moralei ir viešajai tvarkai prieštaraujančiais būdais ar priemonėmis;

5) parduoti tabako gaminius rinkinyje su kitomis prekėmis, taip pat bet kokias kitas prekes kaip privalomą priedą prie parduodamų tabako gaminių;

6) teikti tabako gaminius kaip loterijų, konkursų, sporto varžybų, žaidimų prizus arba kartu su jais;

7) organizuoti žaidimus ar konkursus bei loterijas, kurie skatintų įsigyti ir (ar) vartoti tabako gaminius;

8) gaminti ir (ar) parduoti žaislus, maisto produktus ir kitas prekes, kurių dizainas imituoja tabako gaminius ar jų pakuotes;

9) parduoti kitus (ne tabako) gaminius, pažymėtus tabako gaminių prekių ženklais;

10) tabako gaminių įsigijimo ir (ar) vartojimo skatinimo veiklai pasitelkti asmenis iki 18 metų.

2. Lietuvos Respublikoje juridiniams asmenims ir užsienio juridinių asmenų filialams, gaminantiems tabako gaminius arba kurių pagrindinė veikla yra prekyba tabako gaminiais, draudžiama remti renginius, skirtus asmenims iki 18 metų, televizijos ir radijo programas, taip pat veiklą ir renginius, kuriuose dalyvauja kelios valstybės arba kurie vykdomi keliuose valstybėse, arba kitokiais būdais galinčius turėti poveikį už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

19 straipsnis. Tabako gaminių vartojimo ribojimas

1. Lietuvos Respublikoje rūkyti (vartoti tabako gaminius) draudžiama:

1) visose švietimo, sveikatos priežiūros įstaigose ir šių įstaigų teritorijose;

2) darbo vietose, esančiose uždaroje patalpose. Įmonėse, įstaigose ir organizacijose gali būti įrengtos specialios patalpos (vietos), kuriose leidžiama rūkyti. Rūkymo patalpų (vieta) įrengimo ir eksploatavimo reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

3) bendrose gyvenamosiose, kitose bendro naudojimo patalpose, kuriose nerūkantieji gali būti priversti kvėpuoti tabako dūmais užterštu oru;

4) visų rūšių viešajame transporte, išskyrus tolimojo susisiekimo traukinius, kuriuose turi būti numatyti atskiri vagonai nerūkantiems ir rūkantiems, taip pat orlaivius, kuriuose numatytos atskiros vietos nerūkantiems ir rūkantiems;

5) restoranuose, kavinėse, baruose, kitose viešojo maitinimo įstaigose, klubuose, diskotekose, interneto kavinėse (internetu klubuose ir pan.), lošimo namuose (k kazino), automatų ar bingo salonuose, kitose laisvalaikio praleidimo įstaigose, patalpose, kuriose vyksta sporto varžybos ar kiti renginiai, ir kitose žmonėms aptarnauti skirtose patalpose, išskyrus specialiai įrengtus cigarus ir (ar) pypkių klubus. Cigarus ir (ar) pypkių klubų įrengimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Neteko galios nuo 2007 m. sausio 1 d.

3. Savivaldybių tarybos turi teisę uždrausti rūkyti viešose (parkuose, skveruose ir kt.) ir kitose jų valdymo kompetencijai priklausančiose vietose.

4. Juridinio asmens valdymo organai privalo užtikrinti, kad juridinio asmens darbuotojai, aptarnaujami klientai ir lankytojai nebūtų priversti kvėpuoti tabako dūmais užterštu oru, taip pat kad matomose vietose būtų iškabinti įspėjamieji užrašai ar ženklai apie draudimą rūkyti, įrengtos specialios rūkymui skirtos patalpos (vietos) ir iškabinti jas nurodantys užrašai ar ženklai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-605](#), 2006-05-11, *Žin.*, 2006, Nr. 61-2175 (2006-05-31)

Nr. [X-1637](#), 2008-06-26, *Žin.*, 2008, Nr. 76-3006 (2008-07-05)

20 straipsnis. Tabako gaminiai ir minimalaus gyvenimo lygio apskaičiavimas

Tabako gaminius įtraukti į minimalų maisto produktų ir ne maisto prekių rinkinį minimaliam gyvenimo lygiui apskaičiuoti draudžiama.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

TABAKO GAMINIŲ STEBĖSENA (MONITORINGAS), TABAKO KONTROLĖS PROGRAMOS, VISUOMENĖS INFORMAVIMAS BEI PASIKEITIMAS INFORMACIJA **Skirsnio pavadinimo redakcija nuo 2014-10-01:**

KETVIRTASIS SKIRSNIS

TABAKO GAMINIŲ STEBĖSENA (MONITORINGAS), VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR PASIKEITIMAS INFORMACIJA, TABAKO KONTROLĖS PRIEMONIŲ PLANAVIMAS

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XII-469](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 79-3990 (2013-07-23)

21 straipsnis. Tabako gaminių vartojimo, jų daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną (monitoringas)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka Lietuvoje atliekama tabako gaminių vartojimo, jo daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną (monitoringas).

22 straipsnis. Visuomenės informavimas apie tabako gaminius, jų vartojimo žalą sveikatai

1. Mokyklos, kuriose vyksta formalusis švietimas, į švietimo programos bendrąjį ugdymo turinį įtraukia klausimus apie tabako gaminių vartojimo daromą žalą sveikatai, sveikatai palankią aplinką, užkertančią kelią rūkymo daromai žalai, sveiką gyvenseną.

2. Sveikatos apsaugos ministerija, gavusi informaciją iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos, kuriai pagal šio Įstatymo 9 straipsnį pateikiama ataskaita, iš kokių sudedamųjų dalių pagaminti parduoti Lietuvoje skirti tabako gaminiai, taip pat informaciją apie šio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų bandymų rezultatus, privalo užtikrinti, kad ši informacija ir kiekvieno tabako gaminio sudedamųjų dalių sąrašas, kuriame nurodomas dervų, nikotino bei anglies monoksido kiekis, būtų prieinami ir visomis tinkamomis priemonėmis išplatinti vartotojams. Šioje dalyje nurodyta informacija skleidžiama nepažeidžiant konkretaus tabako gaminio formulės, kuri laikoma komercine paslaptimi, apsaugos reikalavimų.

23 straipsnis. Pasikeitimas informacija su Europos Sąjungos institucijomis

Ryšiams su Europos Sąjunga palaikyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos kompetentingos institucijos, bendradarbiaudamos su Europos Sąjungos institucijomis ir vykdydamos šiame Įstatyme nustatytus Lietuvos Respublikos įsipareigojimus arba Europos Bendrijų Komisijos prašymu, turi teikti visą reikalingą informaciją.

24 straipsnis. Tabako kontrolės programos

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė rengia, tvirtina ir įgyvendina valstybės tabako kontrolės programą. Valstybės tabako kontrolės programa finansuojama iš valstybės biudžeto.

2. Siekdamos įgyvendinti šio Įstatymo tikslus, savivaldybės rengia ir įgyvendina savivaldybių tabako kontrolės programas. Šioms programoms įgyvendinti reikalingas lėšas savivaldybės skiria iš savo biudžeto.

Straipsnio redakcija nuo 2014-10-01:

24 straipsnis. Tabako kontrolės priemonių planavimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, ministerijos, Vyriausybės ir kitos įstaigos, kurioms teisės aktuose pavesta rengti strateginio planavimo dokumentus, siekdamos įgyvendinti šio Įstatymo tikslus, tabako kontrolės priemonės numato savo strateginio planavimo dokumentuose. Savivaldybių institucijos, siekdamos įgyvendinti šio Įstatymo tikslus, tabako kontrolės priemonės numato savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-469](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 79-3990 (2013-07-23)

IV SKYRIUS

VEIKLOS, SUSIJUSIOS SU TABAKO GAMINIAIS, PRIEŽIŪRA IR ATSAKOMYBĖ UŽ TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

Skyriaus pavadinimas keistas:

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

25 straipsnis. Veiklos, susijusios su tabako gaminiais, priežiūra, atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus, tabako gaminių konfiskavimas ir sunaikinimas

1. Veiklos, susijusios su tabako gaminiais, priežiūra, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, pagal kompetenciją vykdo Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Valstybinė ne maisto produktų inspekcija, savivaldybių vykdomosios institucijos, Valstybinė mokesčių inspekcija, muitinė, policija, kitos valstybinės priežiūros ir teisėsaugos institucijos.

2. Fiziniai asmenys už šio Įstatymo pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublikoje parduodami, laikomi, gabenami kontrabandiniai, falsifikuoti tabako gaminiai, tabako gaminiai be specialių ženklų – banderolių, taip pat tabako gaminiai, kurių įsigijimas nepatvirtintas juridinę galią turinčiais dokumentais arba kurie buvo laikomi, parduodami neturint licencijos, konfiskuojami vadovaujantis atitinkamai Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu ar Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu.

4. Konfiskuoti tabako gaminiai sunaikinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-699](#), 2006-06-15, *Žin.*, 2006, Nr. 73-2765 (2006-06-30)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

26 straipsnis. Ekonominės sankcijos

1. Už šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies reikalavimo nustatyta tvarka pateikti ataskaitą, iš kokių sudedamųjų dalių pagaminti parduoti Lietuvos Respublikoje skirti tabako gaminiai, pažeidimą tabako gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai baudžiami nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių litų bauda.

2. Už tabako auginimą, tabako gaminių gamybą, laikymą ir prekybą jais pažeidžiant šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies arba 14 straipsnio 1 dalies reikalavimus (neturint nustatyta tvarka išduotos licencijos) juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų filialai ir ūkininkai baudžiami nuo dešimties tūkstančių iki trisdešimties tūkstančių litų bauda.

3. Už šio Įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo įgalioti ar pagal sutartį perduoti kitiems asmenims teisę verstis turimose licencijose nurodyta veikla pažeidimą, už šio Įstatymo 12

straipsnio 3, 4, 5 ar 7 dalyje nustatytų tabako gaminių įsigijimo, tabako gaminių ar tabako pardavimo reikalavimų pažeidimą, už šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 6 ar 7 punktuose nustatytų tabako gaminių pardavimo, laikymo ar gabenimo draudimų pažeidimą juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų filialai ir ūkininkai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki penkių tūkstančių litų bauda. Už šių draudimų ir reikalavimų pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų filialai ir ūkininkai baudžiami nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda.

4. Už šio Įstatymo 13 straipsnyje nustatyto draudimo parduoti oraliniam vartojimui skirtą, taip pat uostomąjį tabaką pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda.

5. Už šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ar 4 punktuose nustatytų tabako gaminių pardavimo, laikymo ar gabenimo draudimų, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nustatytą atvejį, pažeidimą, jeigu tai neužtraukia baudžiamosios atsakomybės, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo dešimties tūkstančių iki trisdešimties tūkstančių litų bauda ir panaikinamas licencijos galiojimas.

6. Už šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyto tabako gaminių pardavimo, laikymo ar gabenimo draudimo pažeidimą, kai neteisėtai parduodamų, laikomų ar gabenamų tabako gaminių vertė neviršija 0,5 bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio, už šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 8 punkte nustatyto tabako gaminių pardavimo, laikymo ar gabenimo draudimo pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių litų bauda, už šių draudimų pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda. Už šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 5 punkte nustatyto tabako gaminių pardavimo, laikymo ar gabenimo draudimo pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda. Už šio draudimo pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo dešimties tūkstančių iki dvidešimties tūkstančių litų bauda.

7. Už šio Įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 1 ar 2 punktuose nustatytų tabako gaminių pardavimo draudimų pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių litų bauda, už šių draudimų pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki penkių tūkstančių litų bauda. Už šio Įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 3 punkte nustatyto tabako gaminių pardavimo draudimo pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki penkių tūkstančių litų bauda, už šio draudimo pažeidimą, padarytą toje pačioje prekybos vietoje pakartotinai per trejus metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda ir panaikinamas licencijos galiojimas toje prekybos vietoje, kurioje nustatytas pažeidimas.

8. Už šio Įstatymo 15 straipsnyje nustatytų prekybos tabako gaminiais draudimų, 16 straipsnyje nustatyto prekių, skirtų tabako gaminiams rūkyti ar pasiruošti rūkyti, pardavimo draudimo pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių litų bauda. Už šių draudimų pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki penkių tūkstančių litų bauda.

9. Už šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatyto reklamos draudimo pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda. Už šio draudimo pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo dešimties tūkstančių iki dvidešimties tūkstančių litų bauda.

10. Už šio Įstatymo 17 straipsnio 4 ar 5 dalyse nustatytų informacijos pateikimo reikalavimų pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių litų bauda. Už šių reikalavimų pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki penkių tūkstančių litų bauda.

11. Už šio Įstatymo 18 straipsnyje nustatytų draudimų pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo trijų tūkstančių iki penkių tūkstančių litų bauda. Už

šių draudimų pažeidimą, padarytą pakartotinai per vienerius metus nuo baudos paskyrimo, juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų bauda.

12. Už šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyto reikalavimo pažeidimą juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai baudžiami nuo vieno tūkstančio iki penkių tūkstančių litų bauda.

13. Už šio Įstatymo nuostatų pažeidimus baudas skiria:

1) Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas – už 9 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, 12 straipsnio 1, 3, 4, 5 ir 7 dalių, 13 straipsnio, 14 straipsnio 1 dalies, 14 straipsnio 3 dalies 1, 2, 3, 4, 6 ir 8 punktų, 14 straipsnio 5 dalies, 15 ir 16 straipsnių, 17 straipsnio 1, 4 ir 5 dalių, 18 straipsnio, 19 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatų pažeidimus;

2) Valstybinė ne maisto produktų inspekcija – už 10 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio, 14 straipsnio 1 dalies, 3 dalies 1–8 punktų, 5 dalies 1 ir 2 punktų, 18 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktų nuostatų pažeidimus;

3) Valstybinė mokesčių inspekcija – už 14 straipsnio 3 dalies 1, 4 ir 8 punktų nuostatų pažeidimus;

4) savivaldybių vykdomosios institucijos – už 10 straipsnio 1 dalyje ir 14 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų pažeidimus mažmeninės prekybos vietose, taip pat už 15 ir 16 straipsnių, 17 straipsnio 1 dalies (išorinės reklamos priemonėse), 4 ir 5 dalių, 18 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimus;

5) policijos įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys – už 14 straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ir 8 punktų nuostatų pažeidimus;

6) Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pareigūnai – už 14 straipsnio 3 dalies 1, 3 ir 8 punktų nuostatų pažeidimus.

14. Šio straipsnio 13 dalyje nurodytos institucijos, pagal kompetenciją skirdamos baudas už šio Įstatymo pažeidimus, konkretų baudos dydį nustato atsižvelgdamos į pažeidimo pobūdį ir atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis neturi viršyti ekonominės sankcijos už padarytą pažeidimą vidurkio, o jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis turi būti ne mažesnis kaip ekonominės sankcijos už padarytą pažeidimą vidurkis. Kai yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos mažinimas ar didinimas motyvuojamas institucijos, skiriančios baudą už šiame Įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimus, nutarime. Skundą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes (dėl kurių atitinkama piniginė bauda teisės pažeidėjui būtų akivaizdžiai per didelė, nes neproporcinga padarytam teisės pažeidimui, ir dėl to neteisinga) ir vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais, turi teisę skirti mažesnę piniginę baudą nei atitinkamoje šio straipsnio dalyje nustatytos minimalios piniginės baudos.

15. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų filialai ar ūkininkai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingiems pažeidimo padariniams, padėjo kompetentingoms institucijoms tyrimo metu, atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų filialai ar ūkininkai kliudė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydami kompetentingos institucijos nurodymo nutraukti neteisėtus veiksmus. Skirianti baudą institucija gali pripažinti atsakomybę lengvinančiomis ar sunkinančiomis aplinkybėmis ir kitas šioje dalyje nenurodytas aplinkybes.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2005-11-03, Žin., 2005, Nr. 131-4743 (2005-11-05)

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, Žin., 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

Nr. [X-605](#), 2006-05-11, Žin., 2006, Nr. 61-2175 (2006-05-31)

Nr. [X-699](#), 2006-06-15, Žin., 2006, Nr. 73-2765 (2006-06-30)

Nr. [X-1637](#), 2008-06-26, Žin., 2008, Nr. 76-3006 (2008-07-05)

Nr. [XI-1180](#), 2010-11-30, Žin., 2010, Nr. 145-7433 (2010-12-11)

Nr. [XI-1766](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 153-7203 (2011-12-15)

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

27 straipsnis. Įstatymo pažeidimų protokolai ir bylų nagrinėjimo terminai

1. Šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytų institucijų įgalioti darbuotojai (pareigūnai), nustatę šio Įstatymo nuostatų pažeidimą, surašo Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse nustatyto turinio protokolą.

2. Šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytos institucijos bylas išnagrinėja ir ekonomines sankcijas paskiria ne vėliau kaip per mėnesį nuo pažeidimo nustatymo dienos.

28 straipsnis. Bylos nagrinėjimo proceso dalyviai

1. Nagrinėjant bylą institucijoje, skiriančioje ekonomines sankcijas už šio Įstatymo 26 straipsnyje nurodytus pažeidimus, dalyvauja:

- 1) asmuo, įtariamas pažeidęs šį Įstatymą (įtariamas pažeidėjas);
- 2) šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytos institucijos sprendimu kiti asmenys, su kurių interesais tiesiogiai susijusi nagrinėjama byla;
- 3) valstybės ir savivaldybių institucijų atstovai šių prašymu;
- 4) šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytų institucijų sprendimu ekspertai, specialistai bei kiti asmenys.

2. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, toliau šiame Įstatyme vadinami proceso šalimis.

3. Proceso šalims gali atstovauti jų įgalioti atstovai.

29 straipsnis. Pranešimas apie bylos nagrinėjimą

Proceso šalims raštu pranešama apie nustatytus šio Įstatymo pažeidimus, bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, taip pat pasiūloma raštu pateikti savo nuomonę.

30 straipsnis. Bylos nagrinėjimas

1. Byla nagrinėjama dalyvaujant proceso šalims bei kitiems proceso dalyviams.

2. Nagrinėjant bylą, proceso šalys turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti žodinius ir rašytinius paaiškinimus, pateikti įrodymus, pareikšti prašymus.

3. Jei proceso šalys nedalyvauja, byla gali būti išnagrinėta tik tais atvejais, kai yra duomenų, kad joms buvo laiku pranešta apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, taip pat suteikta teisė susipažinti su bylos medžiaga ir duoti paaiškinimus.

31 straipsnis. Nutarimai, priimami išnagrinėjus bylą

1. Šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytos institucijos, išnagrinėjusios bylą, turi priimti nutarimą:

- 1) taikyti šio Įstatymo nustatytas ekonomines sankcijas;
- 2) atsisakyti taikyti ekonomines sankcijas, kai nėra tam šio Įstatymo nustatyto pagrindo;
- 3) nutraukti bylą, kai nepadarytas šio Įstatymo pažeidimas;
- 4) grąžinti bylą papildomam tyrimui atlikti.

2. Išnagrinėjus bylą, priimtame nutarime turi būti nurodyta:

- 1) nutarimą priėmusios institucijos pavadinimas;
- 2) bylos nagrinėjimo data ir vieta;
- 3) duomenys apie pažeidėją;
- 4) pažeidimo padarymo aplinkybės;
- 5) pažeidėjo kaltės įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas;
- 6) šio Įstatymo straipsnis, nustatantis atsakomybę už pažeidimą;
- 7) pažeidėjo paaiškinimai ir jų įvertinimas;
- 8) priimtas sprendimas;
- 9) nutarimo apskundimo terminai ir tvarka.

3. Šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytų institucijų nutarimai per dvi darbo dienas nuo jų priėmimo išsiunčiami asmenims, dėl kurių šie nutarimai priimti.

32 straipsnis. Baudų išieškojimas

1. Paskirta bauda ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo dienos, kurią šio Įstatymo pažeidėjams įteiktas nutarimas paskirti baudą, turi būti sumokėta į valstybės biudžetą, o tuo atveju, kai baudą paskyrė savivaldybės vykdomoji institucija, – į tos savivaldybės biudžetą.

2. Nesumokėtas baudas išieško antstoliai vykdydami pateiktus šio Įstatymo 26 straipsnio 13 dalyje nurodytų institucijų nutarimus Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Nutarimas gali būti pateiktas vykdyti ne vėliau kaip per trejus metus nuo nutarimo priėmimo dienos.

33 straipsnis. Nutarimų dėl ekonominių sankcijų taikymo apskundimas

*1. Asmenys, nesutinkantys su nutarimu taikyti ekonominę sankciją, turi teisę per vieną mėnesį nuo nutarimo įteikimo dienos apskusti jį teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą sustabdo nutarimo taikyti ekonominę sankciją vykdymą.

***Pastaba.** Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo **33 straipsnio 1 dalis** (2003 m. lapkričio 20 d. redakcija; Žin., 2003, Nr. 117-5317) **ta apimtimi**, kuria nėra numatyta galimybė teismui, atsižvelgus į teisės pažeidimo pobūdį, jo mastą, atsakomybę lengvinančias bei kitas reikšmingas aplinkybes ir vadovaujantis teisingumo, protingumo kriterijais, nuspręsti, kad licencijos galiojimo panaikinimas asmenims neturi būti taikomas, nes dėl tam tikrų itin svarbių aplinkybių yra akivaizdžiai neproporcingas (neadekvatus) padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisingas, **prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 1 daliai, konstituciniams teisingumo, teisinės valstybės principams.**

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)
2008-09-17, Žin., 2008, Nr. 108-4136 (2008-09-20)*

34 straipsnis. Ginčai dėl šio Įstatymo pažeidimų

Ginčai dėl šio Įstatymo pažeidimų sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Lietuvos Respublikos
2003 m. lapkričio 20 d.
įstatymo Nr. IX-1840
priedas

Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymas suderintas su šiais Europos Sąjungos teisės aktais:

1) 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyva 89/552/EEB dėl kai kurių valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, skirtų vertimuisi televizijos programų transliavimu, suderinimo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1997 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB);

2) 2001 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/37/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, taikomų tabako gaminių gamybai, pateikimui ir pardavimui, derinimo;

3) 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/33/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tabako gaminių reklama ir rėmimu, derinimo.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1178](#), 1999.05.11, Žin., 1999, Nr.50-1597 (1999.06.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 2, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1490](#), 1999.12.21, Žin., 2000, Nr.1-4 (2000.01.05)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1568](#), 2000.03.16, Žin., 2000, Nr.28-758 (2000.04.05)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 6, 8, 9, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1830](#), 2000.07.11, Žin., 2000, Nr.61-1832 (2000.07.26)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-124](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3615 (2000 12 30)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-942](#), 2002-06-11, Žin., 2002, Nr. 68-2757 (2002-07-03)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 6, 8, 9, 10, 11, 18, 21, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1336](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-710 (2003-02-19)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1840](#), 2003-11-20, Žin., 2003, Nr. 117-5317 (2003-12-17)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas, išskyrus šio Įstatymo pirmajame skirsnyje išdėstyto Tabako kontrolės įstatymo 26 straipsnio 12 dalį ir šio skirsnio 2 straipsnį, įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

Šio Įstatymo pirmajame skirsnyje išdėstyto Tabako kontrolės įstatymo 26 straipsnio 12 dalyje numatyta ekonominė sankcija juridiniams asmenims taikoma nuo 2006 m. gegužės 1 d.

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004 m. gegužės 1 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-390](#), 2005-11-15, Žin., 2005, Nr. 142-5105 (2005-12-03)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 8, 14, 17, 18 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo 17 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostata dėl prekių ženklo galioja iki 2008 m. gruodžio 31 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-605](#), 2006-05-11, Žin., 2006, Nr. 61-2175 (2006-05-31)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 19, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-699](#), 2006-06-15, Žin., 2006, Nr. 73-2765 (2006-06-30)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 2, 11, 14, 25 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1637](#), 2008-06-26, Žin., 2008, Nr. 76-3006 (2008-07-05)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 10, 11, 12, 19, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1180](#), 2010-11-30, Žin., 2010, Nr. 145-7433 (2010-12-11)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 11 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2011 m. balandžio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1566](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 86-4178 (2011-07-13)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO PAPILDYMO 9(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2011 m. rugpjūčio 1 d.

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1766](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 153-7203 (2011-12-15)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2102](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 78-4024 (2012-07-04)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 8, 9(1), 11, 12, 14, 15, 17, 18, 25, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, IV SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 16 straipsnį, įsigalioja 2012 m. rugsėjo 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-469](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3990 (2013-07-23)

TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO III SKYRIAUS KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO IR 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

*** Pabaiga ***

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

1997.02.13, Žin., 1997, Nr.15-314 (1997.02.19)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1 IR 30 STRAIPSNIŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 1, 3 IR 11 STRAIPSNIŲ, TAIP PAT LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. VASARIO 2 D. NUTARIMO NR. 179 “DĖL ALKOHOLIO REKLAMOS KONTROLĖS” ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

2.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2005-11-03, Žin., 2005, Nr. 131-4743 (2005-11-05)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 21 STRAIPSNIO 2 DALIES (2000 M. KOVO 16 D. REDAKCIJA), 3 DALIES (2002 M. BIRŽELIO 11 D. REDAKCIJA), 4 DALIES (1999 M. GEGUŽĖS 11 D. REDAKCIJA), 7 DALIES (2002 M. BIRŽELIO 11 D. REDAKCIJA) IR DĖL ŠIO ĮSTATYMO (2003 M. LAPKRIČIO 20 D. REDAKCIJA) 26 STRAIPSNIO 5, 7, 14 DALIŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

3.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2008-09-17, Žin., 2008, Nr. 108-4136 (2008-09-20)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO KONTROLĖS ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO 5 DALIES (2003 M. LAPKRIČIO 20 D. REDAKCIJA), 17 DALIES (2003 M. LAPKRIČIO 20 D. REDAKCIJA), 33 STRAIPSNIO (2003 M. LAPKRIČIO 20 D. REDAKCIJA) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BALANDŽIO 7 D. NUTARIMU NR. 383 "DĖL MAŽMENINĖS PREKYBOS TABAKO GAMINIAIS LICENCIJAVIMO TAISYKLIŲ IR TABAKO GAMINIŲ PARDAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO" PATVIRTINTŲ MAŽMENINĖS PREKYBOS TABAKO GAMINIAIS LICENCIJAVIMO TAISYKLIŲ 39 PUNKTO (2006 M. GRUODŽIO 18 D. REDAKCIJA), 40 PUNKTO (2006 M. GRUODŽIO 18 D. REDAKCIJA) ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2013-07-30)
ausrine.trapinskiene@lrs.lt